

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Pedro Arrue Aizpurua

*Albiztur,
Gipuzkoa
(1927-2014)*

Aurkibidea

Biografia

Albizturko Zamora baserrian jaioa. Aita jaiotetxe berekoa zuen, eta ama, berriz, Albizturko Gaiztarro baserrikoa. Zamora kalean bertan dago, eta Pedoren aitak beste bi baserri erabiltzen zituen lanerako, herritik gora daudenak. Horietako batera joan ziren bizitzera Pedrok hamaika urte zituela; Muñaburu Azpira. Hamaika senide ziren etxean, eta denek egiten zuten lan etxean. Hala ere, Pedoren gurasoek garrantzia ematen zioten eskolari, eta hamabi urterekin Herri Eskolatik atera zenean, Ordiziara joan zen ikastera, partikular. Handik itzulitakoan, baserriko martxari segi zion, eta hala bizi izan da geroztik.

Zintak

ALB-007

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Artetxe, Miren
- **Data:** 2010-09-13
- **Iraupena:** 63 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Lizeaga, Irati

Pasarteak

1. Eskola plartikularrak Ordizian

- **Erref:** ALB-007/003
- **Iraupena:** 0:03:42. **Hasi:** 00:05:06. **Bukatu:** 00:08:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolara herritik kanpo
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak

Laburpena:

<p>Hamalau urteak arte joan zen eskolara. Ondoren, eskola partikularrak hartzen hasi zen Pedro, Ordizian. Han bertan egiten zuen lo, bertako familia baten etxean. Maisu batek ematen zituen eskolak, baina lan hau utzi egin

behar izan zuen gerrara joateko. Ondoren, fraide eskola batean hasi zen eskola ematen.</p>

2. Karlistak eta nazionalistak boto eske

- **Erref:** ALB-007/006
- **Iraupena:** 0:01:54. **Hasi:** 00:12:29. **Bukatu:** 00:14:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Liskarrak politikan
- Politika » Jarrera politikoak » Karlismoa, liberalismoa

Laburpena:

Jende bila ibiltzen ziren karlistak eta nazionalistak botoa emateko eskatzeko. Kopuru aldetik karlistak gehiago ziren Albizturren. Batzokian elkartzen ziren batzuk, Circulo Carlistan besteak.

3. Gau eskola: ikasketak eguneratzeko

- **Erref:** ALB-007/008
- **Iraupena:** 0:02:21. **Hasi:** 00:14:55. **Bukatu:** 00:17:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak

Laburpena:

Neguan gauez pare bat orduko eskola izaten zen gau eskolan. Hau eskola publikoan ematen zen, maisu berarekin.

4. Sinatzen ez zekien jendea zegoen herrian

- **Erref:** ALB-007/009
- **Iraupena:** 0:00:46. **Hasi:** 00:17:16. **Bukatu:** 00:18:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Pedrok eskolari ematen zitzaion garrantzia gurasoena arabera zela esaten du. Baziren sinatzen ez zekitenak ere herrian, behatzaz sinatu behar izaten zutenak.

5. Soldadutzan analfabetoentzat eskola

- **Erref:** ALB-007/010
- **Iraupena:** 0:01:16. **Hasi:** 00:18:02. **Bukatu:** 00:19:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:

Eskolaren aldekoa argudio bat zen soldadutzan eskutitzak idatzi behar izana. Hala ere, soldadutzara analfabeto joaten zirenentzat eskola bat bazen.

6. Albizturreko babarrunak Madrilen

- **Erref:** ALB-007/011
- **Iraupena:** 0:02:32. **Hasi:** 00:19:18. **Bukatu:** 00:21:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Baserría » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Baserría » Baserriko lanak » Artoa
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Baserrian artoa, babarruna eta garia zituzten. Beranduago gauza gehiago sartu zituzten, baina hiru horiek oinarritzkoak ziren taloak eta ogia egiteko. Behin, aitari entzun zion Madrilen Albizturreko babarrunak saltzen zituztela.

7. Babarruna artoarekin nahasten zuten

- **Erref:** ALB-007/013
- **Iraupena:** 0:03:33. **Hasi:** 00:22:27. **Bukatu:** 00:26:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Baserría » Baserriko lanak » Artoa
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Babarrunak artoarekin batera nahasten zituzten baratzean. Maiatzean landatzen ziren hauek. Hauek ereiteko lurra nola prestatzen zuten kontatzen du Pedrok. Goldea, esaterako, garia ereiteko erabitzen zuten gehienbat.

8. Nola ereiten zenuten?

- **Erref:** ALB-007/015
- **Iraupena:** 0:03:57. **Hasi:** 00:26:55. **Bukatu:** 00:30:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Baserría » Baserriko lanak » Artoa
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Pedrok baratzean aleak nola ereiten zituzten kontatzen du.

9. Babarruna urrian jasotzen zen

- **Erref:** ALB-007/016
- **Iraupena:** 0:02:16. **Hasi:** 00:30:52. **Bukatu:** 00:33:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Baserria » Baserriko lanak » Artoa
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Babarruna eguraldi lehorra zenean jasotzen zuten, urrian. Ondoren lehortzen uzten zituzten, eta gero saldu.

10. Dirua behar zenean, babarruna saldu

- **Erref:** ALB-007/017
- **Iraupena:** 0:01:08. **Hasi:** 00:33:08. **Bukatu:** 00:34:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Baserria » Baserriko lanak » Artoa
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Etixerako alerik txikienak uzten zituzten, handienak saltzeko. Hasiera batean neurri saltzen zen, ez pisura. Lakaria erabiltzen zuten Pedrok eta familiak neurri gisa.

11. Garia azaroan

- **Erref:** ALB-007/018
- **Iraupena:** 0:04:13. **Hasi:** 00:34:16. **Bukatu:** 00:38:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Baserria » Baserriko lanak » Garia
- Baserria » Baserriko lanak » Artoa
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Artoak eta babarrunak egon ziren lurrean bertan landatzen zuten garia. Honek lan gutxiago ematen zuen. Garia nola jasotzen zuten azaltzen du Pedrok.

12. Herrian bi errementari

- **Erref:** ALB-007/019
- **Iraupena:** 0:01:28. **Hasi:** 00:38:29. **Bukatu:** 00:39:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Antzinako lanbideak » Errementariak, ferratzaileak

Laburpena:

Bi errementari bizi ziren Albizturren, eta etxez etxe ibiltzen ziren makinekin. Ordainetan, askotan, garia ematen zitzaien.

13. Patata, erremolatxa eta arbia

- **Erref:** ALB-007/020
- **Iraupena:** 0:03:29. **Hasi:** 00:39:57. **Bukatu:** 00:43:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Baserría » Baserriko lanak » Artoa
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Soroan patata, erremolatxa eta arbia ere bazuten. Arbia nola ereiten zuten azaltzen du Pedrok pasarte honetan.

14. Arbia nola atera

- **Erref:** ALB-007/021
- **Iraupena:** 0:02:38. **Hasi:** 00:43:26. **Bukatu:** 00:46:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Baserría » Baserriko lanak » Artoa
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Elurra egiten zuenean arbia lurretik nola ateratzen zuten kontatzen du Pedrok pasarte honetan.

15. Egunero babarrunak bazkaltzeko

- **Erref:** ALB-007/023
- **Iraupena:** 0:03:08. **Hasi:** 00:46:44. **Bukatu:** 00:49:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Baserria » Baserriko lanak » Artoa
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Letxuga, tipula, bainak... zituzten baratzean. Letxugari azukrea botatzen zioten jateko garaian. Egunerokotasunean, esnea, taloa, urdaia... gosaltzen zituzten. Babarrunak jaten zituzten bazkaltzeko, aza eta urdailarekin.

16. Baserrian bizitzea abantaila bat zen

- **Erref:** ALB-007/025
- **Iraupena:** 0:00:49. **Hasi:** 00:50:41. **Bukatu:** 00:51:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Baserria vs. Kalea
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Goserik ez pasatzeko, baserrian bizitzea abantaila bat izaten zen garai haietan. Horregatik, zenbait kaletarrek lurak erosi eta patatak erein zituzten, jatekoa izan zezaten.

17. Gerra ostean jendea eskean

- **Erref:** ALB-007/027
- **Iraupena:** 0:02:29. **Hasi:** 00:51:36. **Bukatu:** 00:54:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Baserria vs. Kalea
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Eskean ibiltzen ziren zenbait janari eskean, askotan ijitoak izaten ziren. Ijito batzuk, ordea, euskaldunak izaten ziren.

18. Ijitoek astoak mozten zituzten

- **Erref:** ALB-007/028
- **Iraupena:** 0:02:50. **Hasi:** 00:54:05. **Bukatu:** 00:56:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Kanpoko jendearekin harremana

Laburpena:

Askotan, ijitoak izaten ziren astoak mozten zituztenak. Hauen inguruan hamaika kontu esaten ziren, ezkontzak zirela eta, erlijioa zela eta...

19. Albizurreko euskara

- **Erref:** ALB-007/030
- **Iraupena:** 0:01:40. **Hasi:** 01:01:20. **Bukatu:** 01:03:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Albizurreko euskara gainontzeko herrietatik bereizten du Pedrok, batez ere Tolosatik.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2025-12-03

CC-by-sa | Ahotsak.eus
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com